

Сарајево, 01.02.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.01.2020. - 29.01.2021.**

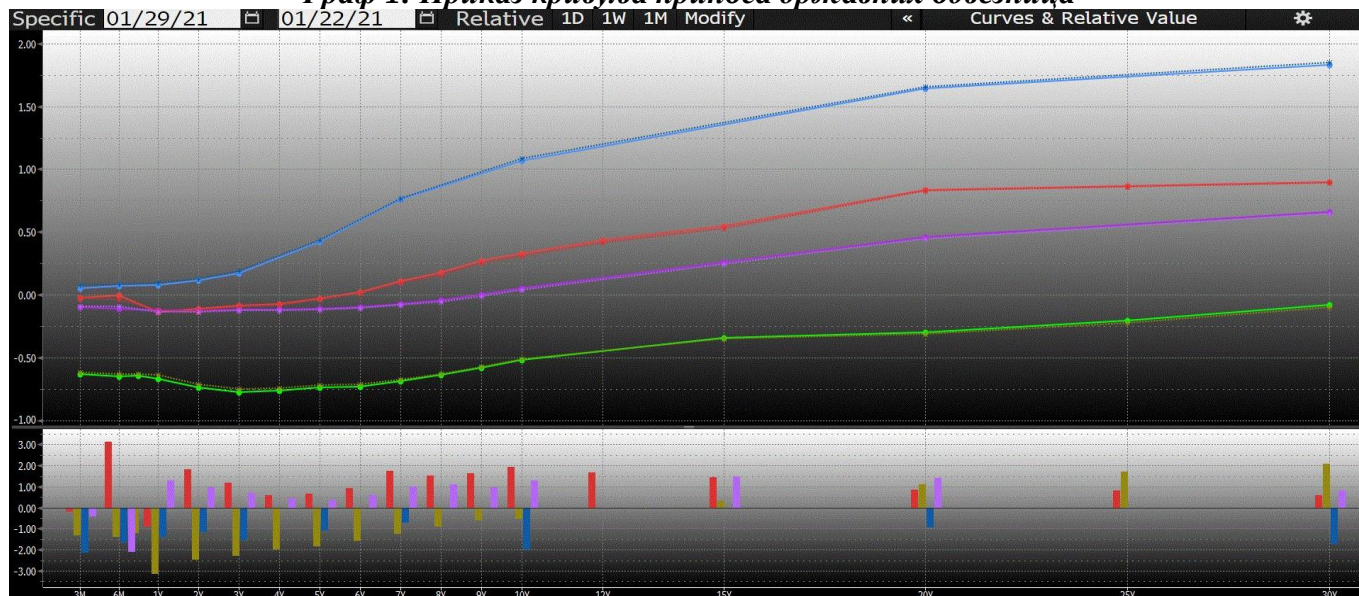
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евразона			САД			Велика Британија			Јапан		
	22.1.21	-	29.1.21	22.1.21	-	29.1.21	22.1.21	-	29.1.21	22.1.21	-	29.1.21
2 године	-0,71	-	-0,73	0,12	-	0,11	-0,13	-	-0,11	-0,13	-	-0,11
5 година	-0,72	-	-0,74	0,43	-	0,42	-0,04	-	-0,03	-0,11	-	-0,11
10 година	-0,51	-	-0,52	1,09	-	1,07	0,31	-	0,33	0,05	-	0,05

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	22.1.21	-	29.1.21
3 мјесеца	-0,555	-	-0,598
6 мјесеца	-0,634	-	-0,648
1 година	-0,615	-	-0,650

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.01.2021. године (пуне линије) и 22.01.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ММФ је објавио нове прогнозе које наводе процјену пада глобалног БДП-а у 2020. години од 3,5%, а затим раст БДП-а у 2021. години за 5,5% под утицајем све веће имунизације против Ковид19 и раст у 2022. години за 4,2% на годишњем нивоу. Глобални раст за 2021. годину је повећан у односу на 5,2%, колико је прогнозирано у октобру, док је прогноза за 2022. годину остала непромијењена. У овом документу је објављено да се очекује да су САД и Кина најуспјешније у вођењу привреде кроз пандемију.

ЕВРОЗОНА

Док је ММФ повећао прогнозу глобалног привредног раста у 2021. години, најновији документ указује на то да се у Европи очекује спорији опоравак. Тако се сад очекује да ће раст БДП-а еврозоне у 2021. години бити 4,2%, што је ниже од 5,2% прогнозираних у октобру. Ипак, прогнозе за 2022. годину су повећане за еврозону на 3,6% умјесто ранијих 3,1%. Влада Њемачке је смањила прогнозу економског раста на 3% за ову годину, што је оштро ревидирање у односу на процјену објављену током јесени, а која је износила 4,4%. Разлог смањених прогноза јесте затварање економије због пандемије. Министар економије Altmaier је изјавио да очекује наставак тренда раста током 2022. године, те додао да ће економија, која је прошле године забиљежила другу највећу контракцију од Другог свјетског рата, поново бити враћена на преткризне нивое у другој половини 2022. године. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's потврдила је рејтинг Њемачке (Ааа), као и стабилне изгледе рејтинга. Посматрано на седмичном нивоу, приноси сигурнијих обвезница еврозоне су забиљежили благи пад, који је био нешто више изражен код обвезница краћег рока доспијећа. С друге стране, приноси италијанских обвезница су смањени за 10 до 11 базних поена. Премијер Италије Conte је у уторак поднио оставку након вишеседмичних несугласица са претходним премијером Renziјем, који је своју малу партију Italia Viva повукао из владајуће коалиције након несугласица око управљања пандемијом и око плана потрошње помоћи коју кроз ЕУ план опоравка треба да прими Италија вриједне 209 милијарди EUR. Ипак, на крају прошле седмице, након обављених консултација, предсједник Италије Mattarella је поново пружио подршку новој коалицији чиме је подржана друга по реду влада премијера Conteа.

Почетком прошле седмице главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да се ЕЦБ углавном фокусира на услове кредитирања банака и тржиште обвезница када процјењује да ли су услови финансирања повољни, утврђујући кључне услове за стимулативну политику. Неколико дана после је најавио могућност да ЕЦБ купује акције или банкарске обвезнице као дио борбе против пандемије, али да ове мјере нису дио тренутног алата ЕЦБ. Предсједница ЕЦБ Lagarde је поново указала на посвећеност одржавању повољних услова финансирања, али није указала које ће се мјере посматрати, док блиски извори овој дискусији истичу да креатори политика не могу да се договоре око тога на које ће се мјере фокусирати. Reuters је пренио да је члан УВ ЕЦБ Knot покренуо питање смањења стопа на састанку ЕЦБ прошле седмице, али је расправа била „маргинална“ и није се сматрала дијелом стратегије монетарне политике тренутно фокусиране на куповину обвезница и јефтине кредите банкама. Коментаришући негативну инфлацију члан ИВ ЕЦБ-а Schnabel је изјавила да „ова краткорочна кретања не би требало погрешно тумачити у односу на одржив раст инфлације“, те да је еврозона суочена са веома слабом потражњом и да се не чини да ће се то суштински промијенити.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – Њемачка (квартално) прелим. IV квартал	0,0%	0,1%	8,5%
2.	БДП – Француска (квартално) прелим. IV квартал	-4,0%	-1,3%	18,5%
3.	БДП – Аустрија (квартално) прелим. IV квартал	-	-4,3%	12,0%
4.	БДП – Белгија (квартално) прелим. IV квартал	-	0,2%	11,6%
5.	БДП – Шпанија (квартално) прелим. IV квартал	-1,4%	0,4%	16,4%
6.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	11,0%	12,3%	11,0%
7.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.) ЈАН	0,5%	1,6%	-0,7%
8.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.) ЈАН	-0,6%	0,6%	-0,6%
9.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.) ЈАН	0,5%	1,6%	-0,7%
10.	Стопа инфлације – Белгија ЈАН	-	0,26%	0,41%
11.	Стопа незапослености – Њемачка ЈАН	6,1%	6,0%	6,0%
12.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) ДЕЦ	-	-1,5%	-3,9%
13.	Малопродаја – Холандија (Г/Г) ДЕЦ	-	-0,2%	6,1%
14.	Обим малопродаје – Ирска (Г/Г) прелим. ДЕЦ	-	-0,3%	7,9%
15.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) НОВ	-	0,1%	0,0%
16.	Стопа незапослености – Финска ДЕЦ	-	7,8%	6,9%
17.	Стопа незапослености – Шпанија (квартално) IV квартал	16,70%	16,13%	16,26%
18.	Број незапослених – Француска (у '000) квартално IV квартал	-	3.574,3	3.673,4

Током протекле седмице **одржана је сједница FOMC-а на којој није дошло до промјене у монетарној политици** која се тренутно имплементује. Референтна каматна стопа је задржана у распону од 0% до 0,25%, док се Фед обавезао да настави са активностима квантитативних олакшица и куповинама најмање 800 милијарди USD државних обвезница мјесечно, као и MBS-ова у суми најмање од 40 милијарди USD, све док не буде учињен значајан прогрес ка главним дуалним мандатима монетарне политике. Уз инфлацију која стално остаје испод дугорочног циљаног нивоа, FOMC ће тежити да неко вријеме достигне инфлацију умјерено изнад 2%, тако да инфлација током дужег временског периода у просјеку буде око 2%, а дугорочна инфлаторна очекивања буду добро усидрена на овом циљаном нивоу. У саопштењу FOMC-а након састанка наведено је да ће пут напретка економије у великој мјери зависити од ширења вируса, укључујући и напредак у дијелу вакцинисања. Предсједник Феда Powell је истакао да криза још увијек није превазиђена, те да би путања пандемије могла бити кључна за економију САД, док би достизање имунитета грађана кроз вакцинисање могло бити отежано.

Сенат је именовао Janet Yellen на позицију министра финансија, чиме је она постала 78. министар финансија и прва жена која се нашла на овој функцији, а биће задужена за надзор над економијом која се и даље бори са посљедицама пандемије. Предсједник Biden је потписао извршну наредбу усмјерену ка уклањању неадекватности у постојећој наредби „купуј америчко“ која се примјењује на око 1/3 од 600 милијарди USD вриједности добара и услуга које федерална влада купује сваке године. Ова одлука ће учинити одрицања транспарентнијим, те креирати вишу улогу Бијеле куће у надзору овог процеса. Ревитализација прерађивачког сектора, који чини око 12% економије САД, је кључни дио Bidenovог ширег плана да подстакне раст плата, да креира више синдикалних послова, подржи мањинска предузећа и ојача ланац понуде у САД, изјавили су званичници Бијеле куће.

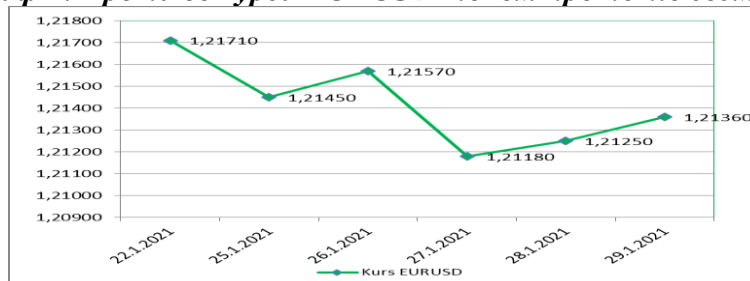
Крајем прошле седмице се појавила информација да група сенатора из реда републиканаца захтијева од предсједника Bidena да значајно смањи предложени пакет помоћи у вриједности 1,9 билиона USD, те умјесто тога предлажу алтернативу у вриједности 600 милијарди USD.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Прерађивачки сектор Фед из Даласа	ЈАН	12,0	7,0
2.	Повјерење потрошача	ЈАН	89,0	89,3
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите	22. јан	-	-4,1%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	23. јан	875.000	847.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	16. јан	5.088.000	4.771.000
6.	Лични приходи	ДЕЦ	0,1%	-1,3%
7.	Лична потрошња	ДЕЦ	-0,4%	-0,7%
8.	БДП (Q/Q) Р	IV квартал	4,2%	4,0%
9.	Индекс продаје новоизграђених кућа (М/М)	ДЕЦ	3,5%	1,6%
10.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ДЕЦ	1,2%	1,3%
11.	Повјерење потрошача Ун. Мичиген F	ЈАН	79,4	79,0

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2171 на ниво од 1,2136.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ММФ је смањio очекивања опоравка Велике Британије за ову годину, те би БДП Велике Британије у овој години могао забиљежити раст од 4,5%, што је за 1,4% мање од октобарске прогнозе (5,9%).

Неколико чланова Парламента Велике Британије је изјавило да би БоЕ требало да престане са куповинама обвезница оних бизниса чије активности убрзавају глобално загријавање. БоЕ је удуплала обим корпоративних обвезница чија је вриједност на крају прошле године износила 20 милијарди GBP, а представља дио напора да се подстакне економија након удара пандемије. Одбор за ревизију животне средине при Доњем дому Парламента који изучава утицај јавних тијела на глобално загријавање, је истакао да куповина обвезница компанија које долазе из сектора попут енергије са високом емисијом угљен диоксида, је у супротности са циљевима Владе који су усмјерени ка смањењу глобалног загријавања.

Пет главних лоби група у Великој Британији је упозорило да се компаније у Великој Британији суочавају са значајним пост-Брегзит потешкоћама у трговини са ЕУ. Група Б5 коју чине Трговинска комора Велике Британије (BCC), Конфедерација индустрије Велике Британије (CBI), Федерација малих бизниса (FSB), Институт директора (IoD) и Make UK су у заједничкој изјави упозорили на бројне проблеме укључујући и значајне потешкоће са којима се компаније суочавају због увођења нових царинских процеса, те на растућу опасност од губитка пословања ако се овако настави. Компаније су се, такође, жалиле и на повећану бирократију, као и трошкове приликом трговине. Такође, преко половине компанија се суочило са кашњењем у увозу потребних роба из ЕУ.

Премијер Johnson очекује да ће око 300.000 грађана Хонг Конга искористити предности новог визног режима како би напустили бившу колонију Велике Британије и настанили се у Великој Британији, упркос томе што скоро три милиона људи има могућност да искористи ово право. Johnson је истакао да је нова процедура резултат дуге историје и пријатељства између Хонг Конга и Велике Британије.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ, промјена ДЕЦ	-	7.000	38.100
2.	Просјечне седмичне зараде, квартале (Г/Г)	НОВ	2,9%	3,6%
3.	ILO стопа незапослености, квартално	НОВ	5,1%	5,0%

Током протекле седмице GBP је благо апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,88982 на ниво од 0,88555, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3686 на ниво од 1,3708.

ЈАПАН

Влада Јапана је током јануара, други мјесец заредом, смањила очекивања личне потрошње, те је истакнуто да је опоравак економије у застоју због смањене потрошње основних животних намирница и путовања, док се потрошња усмјерена на услуге смањује под утицајем уведених хитних мјера због ситуације изазване Ковид19. Аналитичари тврде да појачана очекивања да ће БоЈ на састанку који се одржава у марту прилагодити монетарну политику са циљем да криву приноса учини стрмијом, могу утицати на смањене куповине државних обвезница Јапана у овом кварталу, укључујући и аукцију четрдесетогодишњих обвезница. Уколико БоЈ дозволи да приноси на десетогодишње обвезнице флукутирају у ширем распону од садашњих 20 базних поена, испод и изнад нуле, како је објавио локални часопис Јији у овом мјесецу, дугорочне обвезнице би биле изложене ризику уколико БоЈ одлучи да смањи програм квантитативних олакшица. Неколико чланова је истакло да би БоЈ требало да трага за флексибилнијим прилагођавањем у програму квантитативних олакшица приликом куповине ETF-ова, у зависности од тржишних услова, док је један члан указао на скорије слабљење USD у односу на JPY, те је позвао на опрезност када је у питању девизни курс. Гувернер БоЈ Курода је изјавио да постоје ограничења у ономе што се може постићи монетарном политиком, пошто године масовног штампања новца нису успјеле да доведу

до одрживог раста цијена, те је додао да су централне банке одговорне за обуздавање инфлације или дефлације, јер количина штампаног новца дугорочно утиче на кретање цијена.

Како пандемија коронавируса присиљава БоЈ да одржава масивни програм подстицаја у дужем периоду, БоЈ планира да у марту најави начине на који планира да своје алате учини одрживијима. Јапан планира да продужи ванредно стање због ширења пандемије и након 7. фебруара.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс F	НОВ	-	96,4	96,6
2.	Коинцидирајући индекс F	НОВ	-	89,0	89,1
3.	Малопродаја (Г/Г)	ДЕЦ	-0,5%	-0,3%	0,6%
4.	Продаја у робним кућама, супермаркетима	ДЕЦ	-3,7%	-3,5%	-3,4%
5.	Стопа инфлација – Токија (Г/Г)	ЈАН	-0,9%	-0,5%	-1,3%
6.	Стопа незапослености	ДЕЦ	3,0%	2,9%	2,9%
7.	Индустријска производња (Г/Г) Р	ДЕЦ	-3,1%	-3,2%	-3,9%
8.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ДЕЦ	-3,9%	-9,0%	-3,7%
9.	Обим кредитирања компанија (Г/Г)	ДЕЦ	-	7,11%	8,05%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 126,33 на ниво од 127,13. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 103,78, на ниво од 104,68.

НАФТА И ЗЛАТО

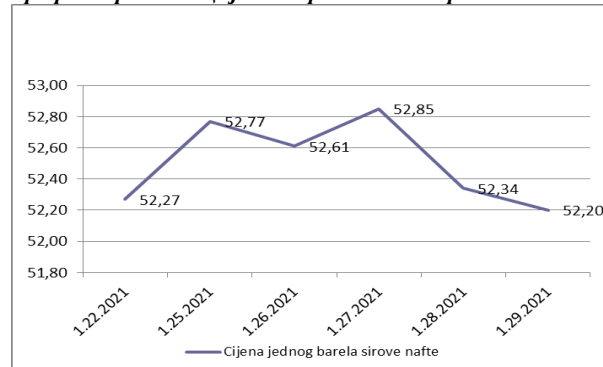
На отварању њујоршке берзе цијена једног барела сирове нафте је износила 52,27 USD (42,95 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте није биљежила значајне промјене и углавном се кретала у интервалу између 52 и 53,5 USD по барелу. Почетком седмице цијена је забиљежила благи раст, а подржана је очекивањима стимулативног плана у САД, као и неизвјесностима око понуде заједно са забринутошћу због утицаја поновног затварања економије на тражњу за нафтом. Такође, појавила се вијест да ће предсједник САД Biden током седмице наложити савезним агенцијама да одреде колико ће бити опсежна нова забрана експлоатације и бушења нафте и природног гаса, а што ће ефикасно да покрене агенду за борбу против климатских промјена. Током наредног дана цијена овог енергента се одржавала на нивоу до око 53 USD под утицајем раста вриједности акција у ЕУ, као и због вијести да се у Саудијској Арабији десила експлозија. Средином седмице, када је ЕИА објавила да су залихе нафте у САД смањене за 9,9 милиона барела закључно са 22. јануаром, цијена је благо повећана. Иако су залихе нафте смањене на седмичном нивоу и даље на годишњем нивоу биљеже раст од 4,5%. Наредног дана цијена нафте је благо смањена под утицајем забринутости да ће доћи до

смањене тражње за овим енергентом због ограничења у путовањима са циљем превенције ширења пандемије, као и због кашњења у испоруци вакцина. Крајем седмице цијена је наставила да флукутира око 52 USD. Упркос томе што су се крајем седмице појавиле изненађујуће вијести о снажним економским подацима у Европи, то није утицало значајно на цијену нафте јер ширење вируса, као и бројна затварања економија појачавају забринутост за средњорочни опоравак и тражњу за нафтом.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,34 USD (43,01 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 0,23%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.855,61 USD (1.524,62 EUR).

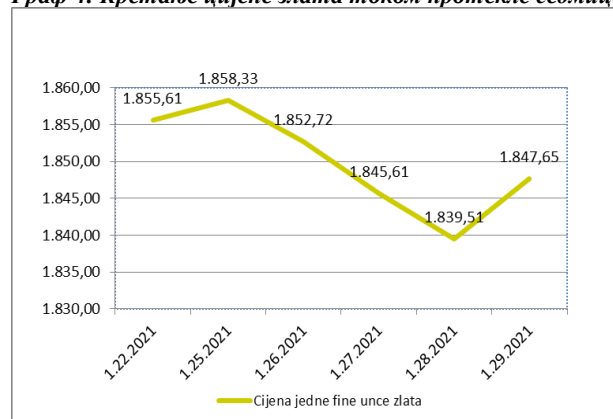
Цијена злата је током протекле седмице углавном имала тенденцију пада, док је у петак забиљежен раст цијене. До средине седмице цијена је углавном била под утицајима ишчекивања резултата састанка FOMC-а. Након што је Фед оставио референтну каматну стопу непромијењеном и задржао обим откупа обвезница, подстакнуто је јачање USD и смањење цијене злата, што је допринијело најлошијем почетку године када се посматра кретање цијене злата у посљедњих десет година. Наиме, досадашње перформансе злата од почетка године су најлошије јануарске перформансе злата у јануару у посљедњих десет година.

Поједини аналитичари истичу да су племенити метали током 2020. године имали доста добре перформансе и очекују да би се такав темпо могао одржати и у овој години. Цијена злата је у 2020. години биљежила раст од 25%, што је најбоља година, када су у питању перформансе, од 2010. године. Снажан талас монетарне понуде која је дошла као резултат пандемије је дао подстицај расту цијене овог племенитог метала. Цијена злата је била под

утицајима порука са састанка FOMC-а, али и економских индикатора који су објављени за регију САД. Из World Gold Councila су саопштили да је глобална тражња за златом у овој години почела да се опоравља, након што је значајно смањена у 2020. години, када је забиљежена најмања тражња у посљедњих десет година. Крајем седмице дошло је до слабљења USD, што је утицало на раст цијене злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата износила је 1.847,65 USD (1.522,45 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,43%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.